

Використані джерела:

1. Братченко В.Ф. Управління персоналом організації в сучасних умовах. *Персонал*. 2018. № 3. С. 34–41.
2. Менеджмент : навч. посіб. / [Михайлов С. І., Барановська Т. І., Степасюк О. С. і ін.]; під ред. С. І. Михайлова. Вінниця: НОВА КНИГА. 2020. 416 с.
3. Економіка підприємства: Навчальний посібник / заред. Шегди А.В. К.: Знання, 2016. с. 345.
4. Кибанов А. Я. Управление персоналом организации: учебник. М.: Инфра М, 2019. 638 с.

Овчарук Віктор

Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Дяків О., П.)

СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ: СУТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Єдиного підходу до визначення поняття «соціальні інновації». В огляді для Європейської комісії та проекту WILCO (“Welfare Innovations at the Local Level in Favour of Cohesion”, 2010–2014), С. Дженсон і П. Харрісон назвали соціальні інновації «квазі-концепцією», «гібридом, який використовує емпіричний аналіз і, таким чином, отримує користь від легітимізації наукового методу, але водночас характеризується невизначеною якістю, що робить його адаптованим до різноманітних ситуацій і достатньо гнучким, щоб слідувати за поворотами політики, що інколи стає необхідним у повсякденній політиці» [1].

Термін «соціальні інновації» останні роки широко використовується у міжнародних та національних політичних колах. На даний час у США створено кілька офісів соціальних інновацій. ЄС використовує цей термін для фінансування кількох ініціатив.

Хоча як академічне поняття соціальні інновації є не достатньо широким, все ж існує значна кількість його тлумачень. Дехто просто стверджує, що це новий підхід до певного виду проблеми. Стенфордський центр соціальних інновацій, наприклад, описує це як «процес винаходу, забезпечення підтримки та впровадження нових рішень для соціальних потреб» [2]. Це зручне гнучке тлумачення, але можна стверджувати, що, згідно з цим визначенням, багато

речей можна трактувати як соціальна інновації. Інші вчені більш конкретні в обмежуванні природи інновацій.

Соціальні інновації — це широке поняття, яке охоплює і природно-історичні зміни, що ламають традицію і відкривають шлях новому, і нові ідеї, що перебудовують суспільство, і проектну діяльність суб'єктів управління, яка створює нові цілі і структури. Соціальні інновації є одним з основних генераторів соціально зумовленого розвитку. Крім того, саме вони формують інноваційне середовище, що сприяє технологічним інноваціям, забезпечує їх дифузю, підвищення ефективності використання, зменшення інноваційних витрат та негативних побічних ефектів[3].

Інновації пов'язані з новими ідеями та цілями, які впливають із усталених шляхів і моделей, які стають практичними; однак, слід також враховувати, що вони стосуються процесів і шляхів розвитку за умов і в контекстах, де взаємодія не визначена і передбачувана. Інноваційні ефекти нового продукту, стратегії чи послуги можуть бути різною мірою проривом шляху. Розмірковуючи таким чином, стає зрозуміло, що потрібна концепція соціальних інновацій як складного суспільного процесу, а не просто класифікаційне визначення дії чи продукту.[4].

Соціальні інновації передбачені проектом Трудового кодексу України[5]. Зокрема це:

- введення норми про захист інтересів працівників: при ліквідації юридичних осіб і створенні на їхній основі (і майні) нових юридичних осіб; через установлення правонаступництва в трудових відносинах, у випадку невиконання роботодавцем умов про надання роботи;

- введення прямої заборони на дискримінацію за будь-якою ознакою;

- збільшення оплати праці у надурочний і нічний час;

- введення норми про заборону для роботодавця застосовувати стосовно працівника насильство й взагалі впливати на нього з метою припинення трудових відносин та інші.

Разом з цим основні соціальні інновації на даний час пов'язані із розвитком ІТ технологій, розвитку електронних ресурсів, дистанційної зайнятості.

Зокрема в системі охорони здоров'я протягом останніх років зростає інтерес до визначення надійних бізнес-моделей, які можна застосувати для соціальних інновацій електронної охорони здоров'я з особливим акцентом на соціальну допомогу. Однак бізнес-моделі для соціальних інновацій eHealth у сфері соціальної допомоги було важко визначити та розробити.

Основна проблема розробки ефективних бізнес-моделей пов'язана з відсутністю посередників або агентів, які знижують трансакційні витрати та

стимулюють порівняльну перевагу.

Очікується, що агентські бізнес-моделі брокерів усунуть прогалину, яка сьогодні існує на ринку електронної охорони здоров'я щодо соціальних інновацій через відсутність маркерів, які об'єднують покупців і продавців, полегшують транзакції, створюють діалог і стимулюють обидві сторони ринку[6].

В Україні eHealth активно реалізується та вдосконалюється незважаючи на всі загрози. Це надає низку переваг пацієнтам, працівникам та системі менеджменту в системі охорони здоров'я. Зокрема комплексне охоплення всіх медичних, бухгалтерських, економічних та управлінських бізнес-процесів системи охорони здоров'я від АСМ до МОЗ України.

Використані джерела.

1. European Commission. Social innovation research in Europe: Approaches, trends and future directions. Brussels: Directorate-General for Research. 2013. URL: https://www.academia.edu/26948885/Social_Innovation_Research_in_the_European_Union_Approaches.

2. Phillis, J. A. Jr., Deiglmeier, K., Miller Dale, T. Rediscovering social innovation, stanford social innovation review, fall, 2008. Stanford. pp. 34–43.

3. Набатова О. О. Соціальні інновації : поняття, види, суб'єкти. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого*. 2011. №6. С. 58–66.

4. Brandsen T. et al. Social innovations in the urban context. Springer Nature, 2016. P. 313.

5. Проект Трудового кодексу України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67331.

6. Vimarlund V., Nikula N., Nøhr C. Business models and eHealth social innovations for social care services: Serving the two sides of the market. *Health Policy and Technology*. 2021. V. 10. №. 4. P. 100555.